

Αριθμ. 173 / 15 / 2016

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94/1/28.3.2014) και άλλες διατάξεις».

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου: (i) θεσπίζεται ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών, (ii) εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με την οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης και (iii) ρυθμίζονται συναφή με τα ανωτέρω θέματα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα κάτωθι:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. Ορίζεται ο σκοπός, το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου. Ειδικότερα, θεσπίζονται κανόνες σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών από αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.
2. Δίδονται οι έννοιες των όρων που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου (συμβάσεις παραχώρησης έργων και υπηρεσιών, αναθέτουσες αρχές, αναθέτοντες φορείς κ.λπ.).
3. Αναφέρονται οι γενικές αρχές που οφείλουν να τηρούν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς κατά τη σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης.
4. Ορίζονται οι μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων παραχώρησης.

5. Παρατίθενται οι συμβάσεις παραχώρησης έργων και υπηρεσιών, οι οποίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου (π.χ. συμβάσεις παραχώρησης στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, του ύδατος κ.λπ.).
6. Ορίζεται ότι οι συμβάσεις παραχώρησης έχουν περιορισμένη διάρκεια.
7. Προσδιορίζονται τα μέσα επικοινωνίας, τα οποία πρέπει να χρησιμοποιούν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς για την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών κατά την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης. Επιπλέον, στις ανωτέρω αρχές και φορείς δίδεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης του Εθνικού Ηλεκτρονικού Συστήματος Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.) για τη σύναψη των συμβάσεων παραχώρησης. (άρθρα 1-28)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

1. Προβλέπεται ρητή δέσμευση των οικονομικών φορέων ότι, κατά την εκτέλεση των συμβάσεων παραχώρησης, θα τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις κείμενες διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές κανονιστικό επίπεδο. Παράβαση των σχετικών υποχρεώσεων επιφέρει, εις βάρος του παραχωρησιούχου, τις οριζόμενες κυρώσεις.
2. Υποχρεούνται, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς που επιθυμούν να αναθέσουν σύμβαση παραχώρησης, να γνωστοποιούν την πρόθεσή τους με δημοσίευση προκήρυξης και παρατίθενται οι λόγοι για τους οποίους οι εν λόγω αρχές/φορείς μπορούν να παρεκκλίνουν από την υποχρέωση αυτή.
3. Ορίζεται:
 - α. το χρονικό διάστημα εντός του οποίου οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να γνωστοποιήσουν τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης παραχώρησης,
 - β. η σύνταξη και ο τρόπος δημοσίευσης των προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ),
 - γ. το Κεντρικό Ηλεκτρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ), ως ο αρμόδιος φορέας δημοσιότητας των προκηρύξεων, διακηρύξεων και των αποφάσεων ανάθεσης παραχώρησης σε εθνικό επίπεδο.
4. Προβλέπεται η λήψη μέτρων από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς στις οριζόμενες περιπτώσεις (καταπολέμηση της απάτης και διαφθοράς, πρόληψη και επανόρθωση συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων παραχώρησης κ.λπ.).
5. Ορίζονται τα έγγραφα της σύμβασης παραχώρησης και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις, τις διαδικαστικές εγγυήσεις, την επιλογή και αξιολόγηση των υποψηφίων και τους λόγους αποκλεισμού αυτών, τις προθεσμίες παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών, τα κριτήρια ανάθεσης κ.λπ. Προβλέπεται η σύσταση επιτροπής για την διατύπωση σύμφωνης γνώμης σε σχέση με την επάρκεια ή μη των επανορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν οι οικονομικοί φορείς, παρά την ύπαρξη λόγων αποκλεισμού τους. (άρθρα 29 - 46)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Τίθενται οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση των συμβάσεων παραχώρησης και ορίζονται, κατά βάση, τα εξής:

α. Το συμβατικό πλαίσιο για τα συμβαλλόμενα μέρη και η εφαρμοστέα νομοθεσία κατά την εκτέλεση:

- των συμβάσεων παραχώρησης και
- των συμβάσεων παραχώρησης που υλοποιούνται ως συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα βάσει του ν. 3389/2005.

β. Το περιεχόμενο των συμβατικών τευχών όπου, μεταξύ άλλων, ορίζονται:

- ο τρόπος άσκησης της εποπτείας της εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου ή της παροχής υπηρεσίας, μέσω της πρόσληψης ανεξάρτητων ελεγκτών που αμείβονται από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα,
- τα προβλεπόμενα ανταλλάγματα από την παραχώρηση, στον παραχωρησιούχο, της χρήσης ή εκμετάλλευσης των παγίων στοιχείων, που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή της παροχής υπηρεσίας,
- ο τρόπος επιμερισμού, μεταξύ των συμβαλλομένων, των ωφελειών που θα προκύψουν, είτε από την τυχόν αναχρηματοδότηση των δανείων του παραχωρησιούχου, είτε μετά την επίτευξη ενός συγκεκριμένου ποσοστού απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του,
- η διαδικασία παράδοσης του έργου στην αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα κ.λπ.

γ. Ο τρόπος χρηματοδότησης των συμβάσεων παραχώρησης που μπορεί να περιλαμβάνει και την χρηματοδοτική συμβολή της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, σε χρήμα ή σε είδος (παραχώρηση ακινήτων κατά χρήση, εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων κ.α.).

δ. Οι προϋποθέσεις ανάθεσης τμήματος της σύμβασης παραχώρησης από τον προσφέροντα σε τρίτους με τη μορφή της υπεργολαβίας κ.λπ.

ε. Οι περιπτώσεις που είναι δυνατή η τροποποίηση σύμβασης παραχώρησης κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, χωρίς τη διεξαγωγή νέας διαδικασίας ανάθεσης, οι περιορισμοί ως προς την αύξηση της αξίας της σύμβασης, λόγω τροποποίησης, όπου προβλέπονται, περιπτώσεις τροποποίησης βάσει οικονομικών κριτηρίων για την κατώτατη αξία της τροποποίησης κ.α.

στ. Οι προϋποθέσεις για την λύση σύμβασης παραχώρησης με αποζημίωση των μερών σύμφωνα με τα οριζόμενα στους οικείους όρους των συμβατικών τευχών.

ζ. Η δυνατότητα εκχώρησης μέρους ή του συνόλου των συμβατικών αξιώσεων, υφιστάμενων και μελλοντικών, του παραχωρησιούχου σε τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ιδίως πιστωτικά ιδρύματα κ.α.), τα οποία συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της σύμβασης παραχώρησης, για την εξασφάλιση των απαιτήσεών τους από αυτήν.

η. Η δυνατότητα να συμβληθούν σε σύμβαση παραχώρησης, μέσω Εταιρείας Ειδικού Σκοπού (Ε.Ε.Σ.), ο παραχωρησιούχος με την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα, η νομική μορφή της Ε.Ε.Σ. αναλόγως της αξίας της σύμβασης παραχώρησης, τα πρόσωπα που δύνανται να συμμετέχουν στο κεφάλαιό της, καθώς και άλλοι ειδικοί όροι και περιορισμοί που μπορεί να περιλαμβάνονται στη σύμβαση παραχώρησης σχετικά με την Ε.Ε.Σ.

θ. Ζητήματα καταβολής του συμβατικού ανταλλάγματος από τους τελικούς χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, οι όροι επιμερισμού του μεταξύ των συμβαλλομένων κ.λπ. (άρθρα 47-55)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Τίθενται κανόνες για την παρακολούθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου, που αφορούν κατά βάση:

- στην άσκηση των αναφερόμενων ελεγκτικών αρμοδιοτήτων από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) και στην ανά τριετία σύνταξη έκθεσης παρακολούθησης που κοινοποιείται στον αναφερόμενο Υπουργό και την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, ενώ διαβιβάζεται και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εφόσον το ζητήσει,
- στην παροχή από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. δωρεάν καθοδήγησης προς τις αναθέτουσες αρχές, τους αναθέτοντες φορείς και τους οικονομικούς φορείς, σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας που διέπει την ανάθεση των συμβάσεων παραχώρησης,
- στα στοιχεία των συμβάσεων παραχώρησης που καταχωρίζονται στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. και
- στην τεκμηρίωση των διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων παραχώρησης, με καταγραφή ανά σύμβαση της προόδου που σημειώνεται κ.λπ. (άρθρα 56-59)

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Στο εν λόγω μέρος του υπό ψήφιση νόμου, περιλαμβάνονται οι διατάξεις για την έννομη προστασία των οικονομικών φορέων κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης παραχώρησης, όσο και για την επίλυση διαφορών κατά το στάδιο εκτέλεσης αυτής. Ειδικότερα:

1. α. Ορίζονται τα είδη της έννομης προστασίας κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

β. Ρυθμίζονται θέματα συνεργασίας των ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε περίπτωση που η τελευταία θεωρεί ότι έχει διαπραχθεί σοβαρή παράβαση των διατάξεων του δικαίου της ΕΕ, κατά την ανάθεση των συμβάσεων παραχώρησης, και ζητεί την άρση της παράβασης αυτής. (άρθρα 60-61)

2. Ορίζονται τα είδη της έννομης προστασίας κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

3. Προβλέπεται ότι, οι διαφορές που μπορεί να προκύψουν κατά την εκτέλεση της σύμβασης παραχώρησης, δύναται να επιλυθούν ως ακολούθως:

- Εξωδικαστικώς, με ειδική διαδικασία, από επιτροπή εμπειρογνομόνων που ορίζεται από κοινού από τα συμβαλλόμενα μέρη. Μεταξύ των κανόνων που καθορίζονται με τους σχετικούς όρους των συμβατικών τευχών, ορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μελών της ως άνω επιτροπής και ο τρόπος υπολογισμού και καταβολής της αμοιβής τους.
- Δικαστικώς, με άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο διοικητικό ή πολιτικό εφετείο της περιφέρειας στην οποία εδρεύει η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας εντός των οριζόμενων προθεσμιών.

- Με Διαιτησία.

(άρθρα 62-66)

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

1. Αναφέρονται τα αρμόδια όργανα για τη διενέργεια των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων παραχώρησης, τα οποία διακρίνονται σε γνωμοδοτικά και σε αποφαινόμενα.
2. Παρατίθενται οι καταργούμενες και οι μεταβατικής ισχύος διατάξεις και ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρα 67-71)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση:

1. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τυχόν:

α. πρόσληψη ανεξάρτητων ελεγκτών για την άσκηση της εποπτείας της εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου ή της παροχής υπηρεσίας και την, ως εκ τούτου, καταβολή αμοιβής από την αναθέτουσα αρχή, (άρθρο 48)

β. χρηματοδότηση των συμβάσεων παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών από την αναθέτουσα αρχή, (άρθρο 49)

γ. επίλυση εξωδικαστικά των διαφορών που αφορούν στην εφαρμογή της σύμβασης παραχώρησης και την, ως εκ τούτου, καταβολή αμοιβής στα μέλη της επιτροπής εμπειρογνομόνων που συγκροτείται στην περίπτωση αυτή. (άρθρο 63)

Η δαπάνη στις ανωτέρω περιπτώσεις εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός ελεγκτών, μελών επιτροπής, ύψος αμοιβής, χρηματοδότησης κ.λπ.).

2. Ενδεχόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων, από τυχόν:

α. επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων παραχωρησιούχου κατά την εκτέλεση των συμβάσεων παραχώρησης, (άρθρο 29)

β. επέλευση ωφελειών από τη σύμβαση παραχώρησης, που επιμερίζονται μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών. (άρθρο 48)

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2016

Γενική Διευθύντρια

Σταυρούλα Μηλιάκου